

GUÍA PARA SIMPLIFICAR AS MENSAXES DIRIXIDAS Á CIDADANÍA

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
FACENDA E
ADMINISTRACIÓN PÚBLICA

Presentación

CONSELLOS PARA ESCRIBIR CLARO

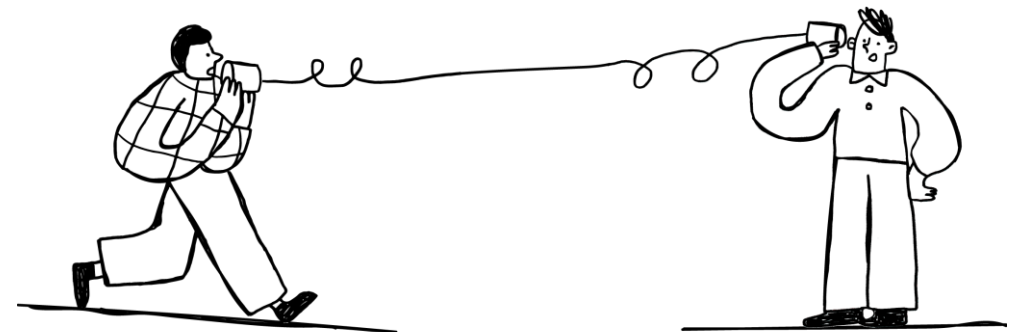
Todas as desgrazas do ser humano proveñen de non falar claro.

A. Camus

A linguaxe administrativa adoita ser técnica en exceso, pouco flexible, repetitiva e monótona. Para facilitar a comprensión, débese buscar unha linguaxe clara, sinxela, precisa, correcta e adaptada á persoa destinataria. A cidadanía ten dereito a que os textos administrativos sexan claros e sinxelos. Un documento administrativo sobrecargado e pouco entendible pode producir confusión nas persoas destinatarias ata o punto que, mesmo, sexan incapaces de tomar decisións despois de lelo sen axuda e asesoramento.

Pola contra, un texto administrativo redactado en linguaxe clara permítelle ao público destinatario atopar sen dificultade aquilo que precisa, comprender de forma doada o que atopa e usar esa información con coñecemento e seguridade. Ademais, comunicar mellor evita erros, reduce custos e mellora a satisfacción das persoas usuarias. A maiores, comunicar de forma sinxela e clara aumenta a transparencia informativa, o cal xera seguridade nos poderes públicos e nos seus representantes.

Os consellos que recolle este proxecto elaboráronse coa aspiración de seren a primeira tesela dun futuro mosaico no que a Administración autonómica de Galicia trace criterios de simplificación para leis e outra normativa, analice e resolva os problemas de comprensión que presentan os textos técnicos, forme o persoal encargado de redactar documentos e difunda as ideas que sosteñen o estilo lingüístico chan ou sinxelo a través de publicacións e xornadas informativas.

I. Para quen escribo

- A. Penso no público
- B. Busco a información
- C. Decido o enfoque

II. Como organizo as ideas

- A. Fases na planificación dun texto
- B. As partes do texto
- C. Niveis de clasificación
- D. Primeiro, a información xeral
- E. Tipos de persoas destinatarias

III. Como redacto

- A. Palabras comúns
- B. Formas complexas
- C. Palabras necesarias
- D. Palabras concretas
- E. Palabras precisas
- F. Os elementos da frase
- G. A extensión da frase
- H. Parágrafos equilibrados
- I. O texto expositivo
- K. O texto argumentativo

IV. Que reviso

- A. O texto principal
- B. A información complementaria
- C. Texto claro e ordenado
- D. Como conectar as ideas
- E. Verbos activos
- F. Verbos nominalizados
- G. Verbos correctos
- H. A puntuación
- I. As referencias
- K. A concordancia
- L. Estilo positivo
- M. Linguaxe inclusiva: que usar
- N. Linguaxe inclusiva: que evitar

V. Escribir para a web

- A. Aspectos básicos da escritura web
- B. Adapto o estilo do texto
- C. Redacto un texto sinxelo e claro
- D. Presento de novo os contidos
- E. Formateo a páxina
- F. Outros recursos multimedia
- G. Creo ligazóns efectivas
- H. Camiños truncados

I. Para quen escribo

CONSELLOS PARA ESCRIBIR CLARO

É esencial a empatía: poñerse nos zapatos da xente para identificar que necesita saber e como hai que dicirillo para que entenda.

B. Perafán Liébano

A

Penso no público destinatario

Escribo para outra persoa

B

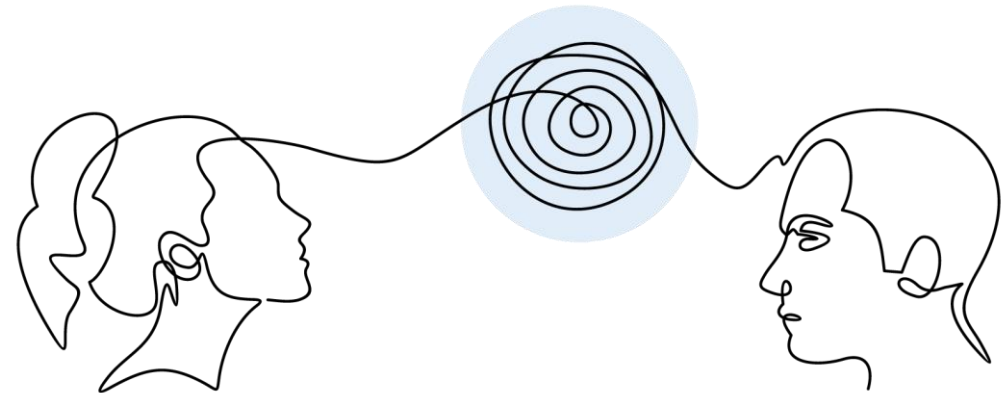
Busco a información

As preguntas básicas

C

Decido o enfoque

Comunicación eficaz

A. Penso no público

I. PARA QUEN ESCRIBO

Os datos que obteño sobre as persoas destinatarias axúdanme a decidir o estilo de redacción e os termos do texto.

Sei que coñecementos ten a persoa destinataria sobre o asunto?

Coñezo os aspectos que lle poden resultar máis interesantes?

Está máis sensibilizada con algunha cuestión específica?

Ofrezco información suficiente, necesaria e clara?

Podoo deducir que dúbidas se lle poden presentar?

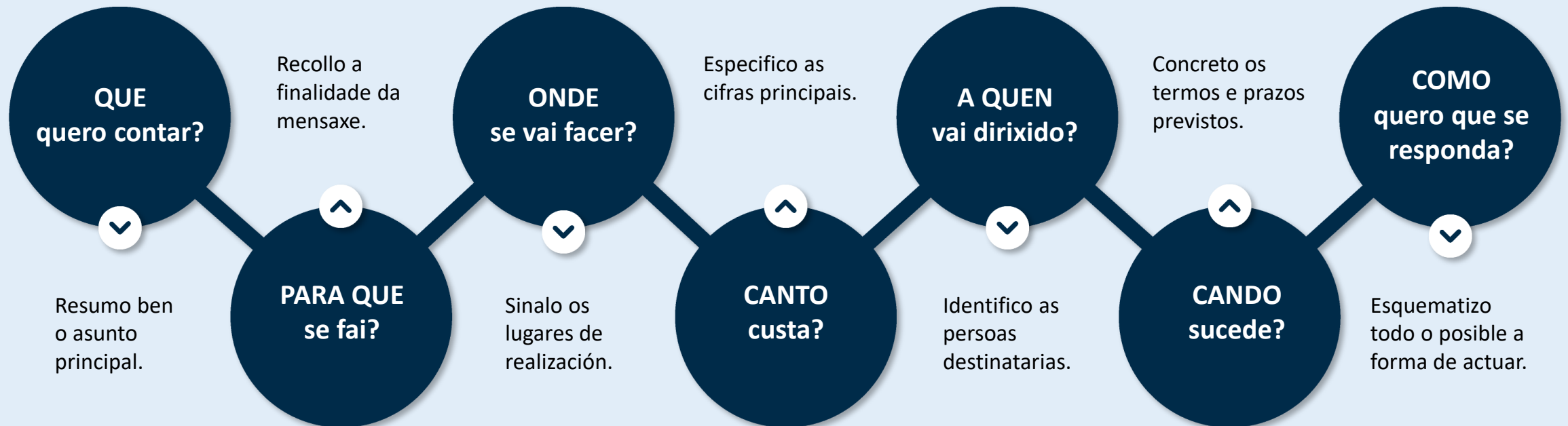
Uso unha linguaxe adaptada ao público destinatario?

B. Busco a información

I. PARA QUEN ESCRIBO

Identifico os asuntos básicos do texto para ofrecer respostas ás principais necesidades de información.

C. Decido o enfoque

I. PARA QUEN ESCRIBO

Póño-me no lugar da persoa destinataria e enfoco o texto cara ás súas demandas e necesidades.

Identifico o obxecto do procedemento

- Para conseguir algo (formación, promoción profesional...).
- Para cumprir unha obrigaón (impostos, multas...).
- Para mellorar a calidade de vida (axudas, subvencións...).

Utilizo elementos visuais de apoio

- Considero se o texto se comprendería mellor con imaxes, gráficos ou cadros.
- Valoro que formato será máis axeitado (papel, ordenador, teléfono móbil, tableta...).

Decido que ton usar

- Escribo nunha linguaxe comprensible para a persoa destinataria: clara, sinxela e concisa.

II. Como organizo as ideas

CONSELLOS PARA ESCRIBIR CLARO

Separar o intre de pensar do intre de crear un texto mellora os resultados.

A

Fases na planificación dun texto

Como proceder

B

As partes do texto

Estrutura e contido básicos

C

Niveis de clasificación

Seccións proporcionadas con encabezados claros

D

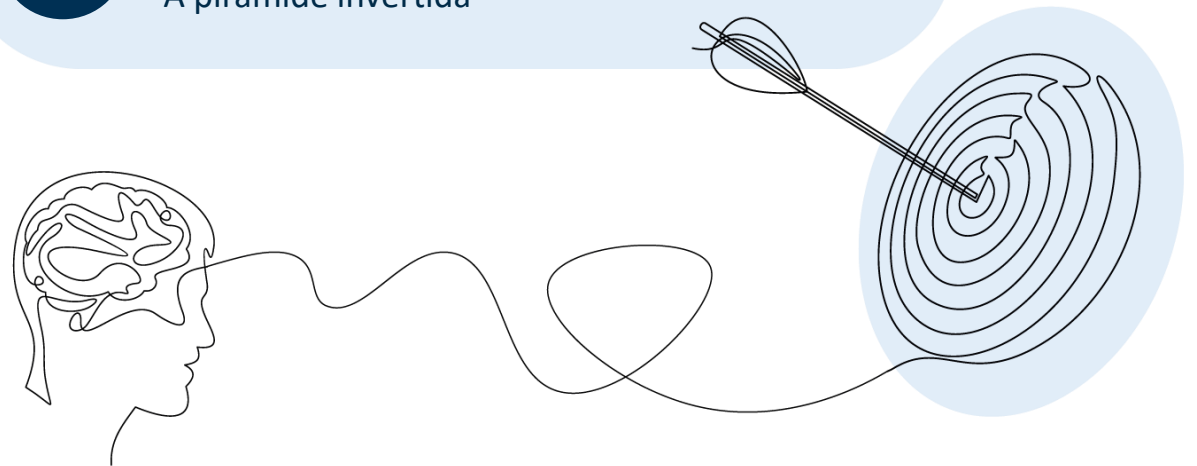
Primeiro, a información xeral

A pirámide invertida

E

Tipos de persoas destinatarias

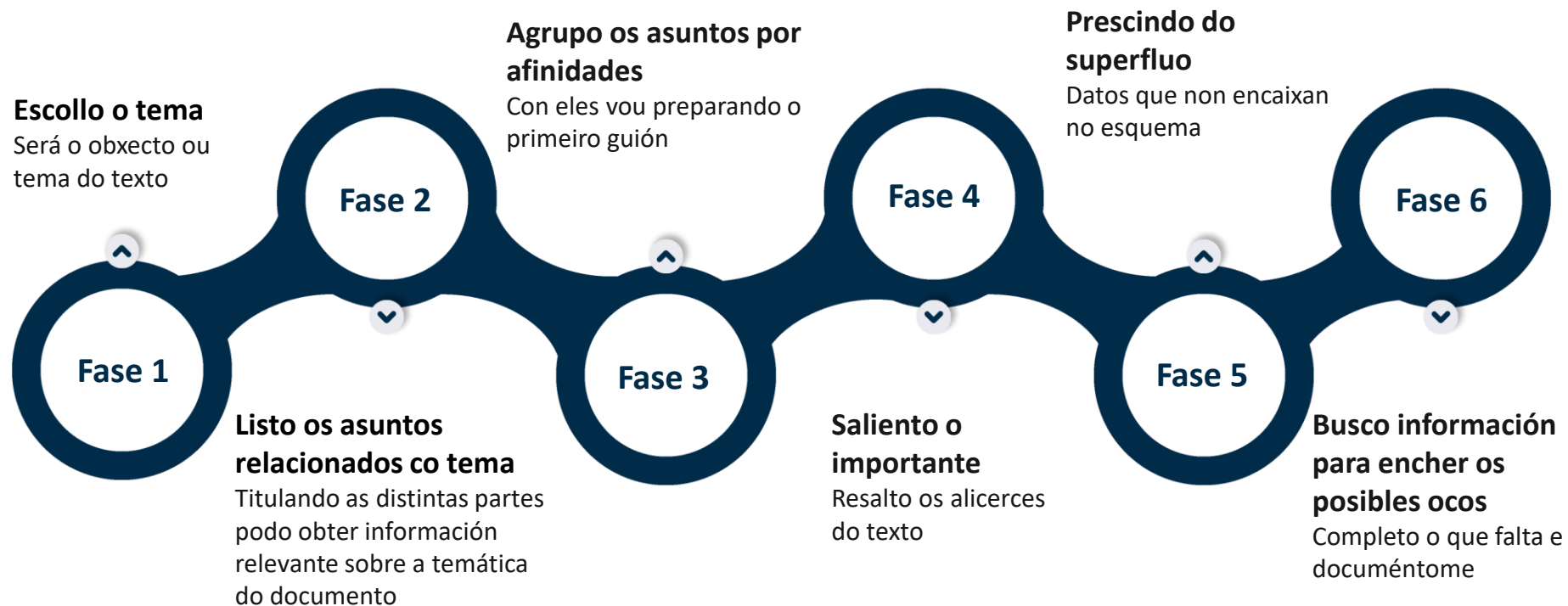
Información desagregada

A. Fases na planificación dun texto

Primeiro, decido cales serán os piares básicos do documento e estrutura cada un arredor de varias subideas. Logo, dispoño as subideas de forma secuencial seguindo unha orde lóxica, expoño unha cousa antes de empezar coa seguinte.

Como proceder

B. As partes do texto

Un documento de certa extensión adoita ter varias partes que serven para estruturalo, guiar a lectura e alixeirar o contido dispoñendo cada información onde lle corresponde.

Estrutura básica dun texto

Título

Introdución
(1 parágrafo)

Corpo do texto
(varios parágrafos)

Conclusión
(1 parágrafo)

Contido básico dun texto

- Presento o tema xeral que vou tratar e o seu contexto.
- Anuncio as partes máis importantes que vou tratar.

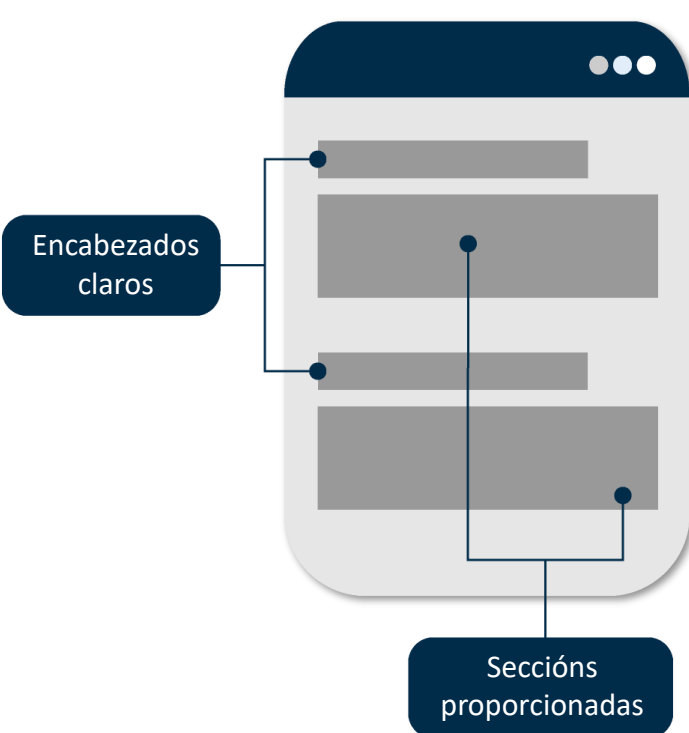
- Inclúo os contidos propiamente ditos do discurso.
- Desenvolvo as ideas principais enlazando cada unha coas secundarias asociadas.
- Divido o conxunto en apartados e subapartados.
- Distribúo os elementos de forma lóxica e congruente.
- Sitúo a información secundaria ao final ou fóra do texto principal.

- Resumo o asunto retomando as ideas centrais.
- Podo incluír reflexións finais ou unha perspectiva de futuro.

C. Niveis de clasificación

II. COMO ORGANIZO AS IDEAS

Redacto o texto con seccións introducidas por títulos que permitan identificar os diversos asuntos e distribúo sempre as ideas singulares en parágrafos distintos.

As oficinas de atención á cidadanía e rexistro son unidades da Xunta de Galicia que prestan atención e asesoramento á cidadanía para a presentación de documentación, información xeral da Xunta de Galicia, dixitalización dos escritos, solicitudes, comunicacións e documentos presentados presencialmente; asistencia no uso dos medios electrónicos; información sobre o dereito de acceso á información pública e a presentación de queixas e suxestións; emisión de copias auténticas de documentos orixinais en papel; e práctica de notificacións por comparecencia espontánea na oficina. Calquera persoa pode acceder persoalmente a estas oficinas e tamén pode realizar consultas de información xeral aos teléfonos 012 ou 981900643 e presentar documentación a través da sede electrónica da Xunta de Galicia.

Oficinas de atención á cidadanía e rexistro

Son unidades da Xunta de Galicia que prestan atención e asesoramento á cidadanía para a presentación de documentación, información xeral da Xunta de Galicia e demais funcións que se describen no apartado seguinte.

Que servizos ofrecen?

Os principais servizos que ofrecen estas oficinas son estes:

- Recepción e dixitalización dos escritos, solicitudes, comunicacións e documentos presentados presencialmente;
- Asistencia no uso dos medios electrónicos;
- Información xeral sobre a actividade da administración autonómica;
- Información sobre o dereito de acceso á información pública e a presentación de queixas e suxestións;
- Emisión de copias auténticas de documentos orixinais en papel; e
- Práctica de notificacións por comparecencia espontánea na oficina.

Quen pode acceder aos servizos?

Calquera persoa que precise realizar algunha actividade relacionada coas funcións que se sinalan no apartado anterior.

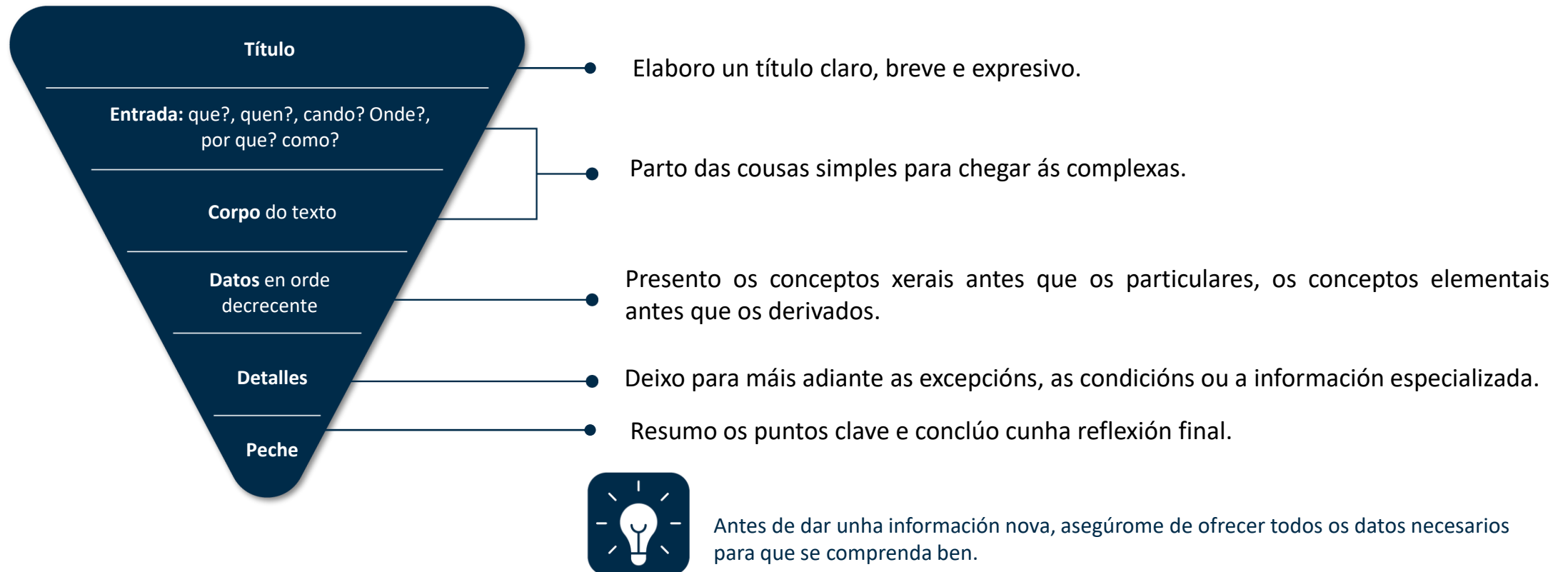
Como se pode acceder a estes servizos?

Comparecendo persoalmente nalgunha das oficinas de atención á cidadanía e rexistro, por vía telefónica chamando ao teléfono 012 ou ao 981900643 para realizar unha consulta de información administrativa xeral; ou por medios electrónicos utilizando un certificado electrónico válido a través da sede electrónica da Xunta de Galicia (<https://sede.xunta.gal/portada>).

D. Primeiro, a información xeral

Procuro recoller o principal nos titulares de primeiro nivel e deixo os detalles para os titulares inferiores.

Pirámide invertida

E. Tipos de persoas destinatarias

II. COMO ORGANIZO AS IDEAS

Cando escribo para audiencias distintas, separo a información dirixida a cada unha para non xerar confusión.

Distribúo os datos específicos por tipos de destinatarias

- Divido a información en grupos máis pequenos con características comúns.
- Podo crear estratexias de comunicación máis personalizadas e relevantes.
- Detecto mellor as necesidades, preferencias e comportamentos de diferentes grupos de poboación.
- Logro aumentar a satisfacción xeral das persoas usuarias polos servizos prestados.

Obxecto da convocatoria:
tres procedementos
administrativos

Desagregación:
un procedemento desagregado
por destinatarias

1. Esta orde ten por obxecto regular, no ámbito dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia sostidos con fondos públicos e para o curso 2024/2025, os procedementos:

- ED330B. Participación no fondo solidario de libros de texto e material escolar.
- ED330G. Aceptación da participación como entidade colaboradora no fondo solidario de libros de texto e axudas para adquirir libros de texto e material escolar.
- ED330H. Rexistro de librarías. Axudas para adquirir libros de texto e material escolar.

2. O procedemento administrativo ED330B comprende:

- a) A participación no fondo solidario de libros de texto do alumnado matriculado en 3º, 4º, 5º e 6º de educación primaria (en diante EP) e en 1º, 2º, 3º e 4º de educación secundaria obrigatoria (en diante ESO). Nestes cursos manteranse os libros de texto do curso escolar 2023/2024.
- b) A convocatoria de axudas para adquirir libros de texto destinadas ao alumnado matriculado en 1º e 2º de EP e en educación especial (en diante EE); así como as axudas que pode recibir o alumnado incluído nas disposicións adicionais primeira e segunda desta orde.
- c) A convocatoria de axudas para adquirir material escolar destinadas ao alumnado matriculado en EP, ESO e EE.

III. Como redacto

CONSELLOS PARA ESCRIBIR CLARO

Emprega frases curtas. Que o teu primeiro parágrafo sexa breve. Usa unha lingua vigorosa. Sé positivo, non negativo.

E. Hemingway

A

Palabras comúns

B

Formas complexas

C

Palabras necesarias

D

Palabras concretas

E

Palabras precisas

F

Os elementos da frase

G

A extensión da frase

H

Parágrafos equilibrados

I

O texto expositivo

K

O texto argumentativo

A. Palabras comúns

Escribo para outras persoas, polo tanto preciso usar palabras correntes para que se entendan mellor.

Cambio termos complicados por palabras correntes

 <i>expiración</i>	 vencemento
<i>emolumento</i>	remuneración
<i>bimensual</i>	dúas veces ao mes
<i>mora</i>	atraso, aprazamento
<i>concomitante</i>	unido
<i>conspicuo</i>	sobresaínte
<i>allear</i>	vender, transmitir
<i>coadxuvar</i>	contribuír
<i>conferir, outorgar</i>	dar

Coñeces o significado de...? *Sen menoscabo de...*

É unha expresión bastante escura moi usada na linguaxe administrativa, que significa “sen dano, sen mingua ou sen perda doutro dereito”, que podo substituír por “sen prexuízo de”:
A autoridade competente autorizará a visita, sen menoscabo do / sen prexuízo do permiso temporal de que trata este artigo.

Procuo evitar as locucións cultas

 <i>de iure</i>	 de acordo coa lei
<i>dies a quo</i>	día a partir do que
<i>ex aequo</i>	por igual
<i>ex ante</i>	antes do feito
<i>ex post</i>	despois do feito
<i>infra</i>	abaixo
<i>mutatis mutandis</i>	coas modificacións necesarias
<i>post mortem</i>	despois da morte
<i>sine die</i>	sen data fixa, de forma indefinida
<i>ut supra</i>	arriba, máis arriba

B. Formas complexas

Asegúrome de avanzar na redacción sen deixar cabos soltos, explicando ou clarexando todo aquilo que sexa preciso.

Tecnicismos

Explico ou defino as palabras especializadas ou de xiria

A cefalea, máis coñecida como dor de cabeza, é en ocasións un síntoma doutra enfermidade.

A tabica, ou parte vertical dun paso de escaleira, non superará os quince centímetros de altura.

Siglas e acrónimos

Recollo a forma completa destas abreviacións a primeira vez que aparecen

Siglas: *IVE (impuesto sobre o valor engadido), ITV (inspección técnica de vehículos).*

Acrónimos: *Sociedade Galega do Medio Ambiente (en diante, Sogama), Servizo Galego de Saúde (en diante, Sergas).*

De o texto conter moitas palabras técnicas ou abreviacións, podo agrupalas nun glosario disposto á parte do texto.

C. Palabras necesarias

As palabras demasiado longas e as innecesarias poden ser un obstáculo na lectura fluída.

Prefiro as palabras curtas

<i>utilizar</i>	usar
<i>complementar</i>	completar
<i>clarificar</i>	clarear
<i>intencionalidade</i>	intención

<i>demonstración</i>	proba
<i>disfuncionalidade</i>	disfunción
<i>incentivación</i>	estímulo
<i>exterminación</i>	exterminio

Suprimo o innecesario

serie problema
como é sabido
lapso *de tempo*
insistir *reiteradamente*
amigo *persoal*
conclusiones *finais*
participación *activa*
plena confianza
parte *integrante*
auténtico protagonista

D. Palabras concretas

Se quero lograr o efecto desexado na audiencia, teño que potenciar a forza expresiva da mensaxe sendo concreto e explícito.

Preciso os adxectivos vagos

<i>algúns, moito</i>	Expreso a cifra ou a porcentaxe
<i>pronto, axiña</i>	Expreso o período de tempo
<i>en certa medida</i>	Expreso a proporción numérica

Substitúo os adverbios rematados en *-mente* por formas máis explícitas

<i>innecesariamente</i>	sen necesidade
<i>notablemente</i>	de forma notable
<i>actualmente</i>	na actualidade
<i>previamente</i>	antes
<i>gratuitamente</i>	gratis

Mudo locucións por palabras

<i>con motivo de</i>	porque
<i>debido a que</i>	
<i>como efecto de</i>	
<i>toda vez que</i>	

<i>co fin de</i>	para
<i>co obxectivo de</i>	
<i>para o propósito de</i>	
<i>coa finalidade de</i>	

Incremento a forza expresiva do texto sendo máis explícito, variando o léxico e usando exemplos.

E. Palabras precisas

A precisión léxica é unha das condicións necesarias para escribir con propiedade.

Léxico correcto

O obxecto desta orde é regular a rehabilitación **ou a** reconstrución de vivendas rurais.
(**ou + artigo** = alternancia entre dous elementos)

Iago Aspas, **ou** Príncipe das Bateas, é un xogador do Celta de Vigo.
(**ou** = identidade de dous elementos)

*O obxecto desta orde é regular a rehabilitación **ou** reconstrución de vivendas rurais.*

*Iago Aspas, **ou** Príncipe das Bateas, é un xogador do Celta de Vigo.*

Palabras estranxeiras

As palabras estranxeiras admitidas levan acento cando cumpra:

hóckey, pádel, vermú,
chalé, fútbol, búnker

Evito a palabra de fóra cando hai unha solución propia no idioma:

amateur* → afeccionado   *sponsor** → patrocinador
christmas* → postal de nadal   *dribbling** → caneo
fast food* → comida rápida   *parking** → apartadoiro
self-service* → autoservizo   *shorts** → pantalóns curtos

Podo consultar as palabras novas dubidosas na NeoTECA: <https://ilq.usc.gal/neoteca/>

F. Os elementos da frase

Procuro dispoñer as partes da oración na súa orde habitual, salvo que busque salienta algún aspecto.

Orde habitual

A estrutura máis usual da frase é suxeito + verbo + complemento(s)

No dito encontro e na promoción desta iniciativa singular desempeñou un papel relevante a directora do museo.

A directora do museo (SUJEITO) desempeñou un papel relevante no dito encontro e na promoción desta iniciativa.

Exposición ordenada

A información preséntase de forma lineal e lóxica para facilitar a comprensión

Poden pedir a suspensión cautelar do procedemento a persoa titular ou a súa representante legal nos casos contemplados pola normativa reguladora.

A persoa titular ou a súa representante legal (SUJEITO) poden pedir a suspensión cautelar do procedemento nos casos contemplados pola normativa reguladora.

Elementos que van xuntos

As perífrases verbais non se poden separar

O desenvolvemento regulamentario desta lei non debe, malia as dificultades expostas, demorarse de forma indefinida.

O desenvolvemento regulamentario desta lei non debe demorarse de forma indefinida, malia as dificultades expostas.

Cambio a orde habitual da frase levando para o principio a parte que quero salienta:

ORDE HABITUAL

A presidenta asinará as peticións

Ninguén avisou a teu pai

Lograrei estabilidade laboral con este contrato

PARTE QUE QUERO SALIENTAR

O obxecto →

O destinatario →

O instrumento →

RESULTADO

As peticións asinaraas a presidenta

A teu pai ninguén o avisou

Con este contrato, lograrei estabilidade laboral

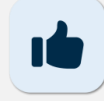
G. A extensión da frase

Unha frase non debe superar as vinte palabras de media.

Fago frases curtas e sinxelas

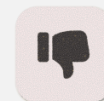

En relación coa solicitude de dependencia presentada por vostede, informámolo de que a mesma foi denegada debido á falta da documentación xustificativa requirida.

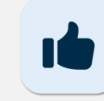

Denégase a solicitude de dependencia que vostede presentou porque non vén acompañada dos documentos esixidos.

Refago as sucesivas oracións encadeadas

Remitirase o proxecto orixinal, ao que se acompañará a documentación requirida no artigo 7 da convocatoria, que se tramitará no prazo legalmente previsto, e logo haberá que xustificar o investimento realizado mediante as facturas correspondentes a partir da resolución do procedemento.

O procedemento tramitarase do seguinte xeito: presentarse o proxecto orixinal xunto coa documentación que se menciona no artigo 7 da convocatoria no prazo dun mes. Unha vez resolto o procedemento, xustificarse o investimento coas facturas correspondentes.

A información que se intercala na oración principal para achegar unha precisión ou unha aclaración pode recargar o texto. Recoméndase acurtar ou recolocar os incisos longos:

Tamén poderán acollerse a esta axuda, nos termos previstos na presente orde, as persoas titulares de establecementos de turismo rural.

Tamén poderán acollerse a esta axuda as persoas titulares de establecementos de turismo rural segundo o previsto nesta orde.

H. Parágrafos equilibrados

Un parágrafo equilibrado mantén unha proporción axeitada entre a expresión das ideas e a súa disposición con respecto ao resto de parágrafos do texto.

Unha soa idea principal

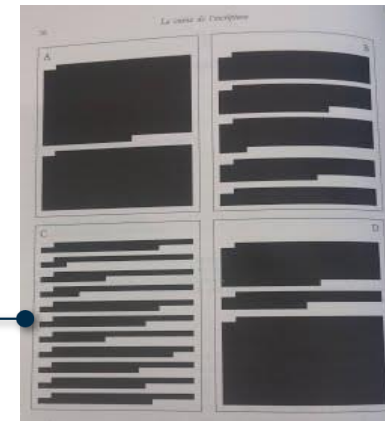
Varias ideas expresadas en frases secundarias

Documentos de decisión

Son aqueles documentos que conteñen unha declaración de vontade dun órgano administrativo sobre materias da súa competencia. Os documentos de decisión son sobre todo argumentativos, pois a súa razón de ser é adoptar unha decisión e xustificala de acordo co ordenamento xurídico. Dentro dos documentos de decisión, distínguense dúas clases, a resolución e o acordo, cuxos efectos e funcións no procedemento administrativo son diferentes. Como principio xeral, os acordos e as resolucións breves requirirán un menor despregamento argumentativo, mentres que as resolucións motivadas precisarán un desenvolvemento maior.

Parágrafos moi longos

Parágrafos moi curtos dunha soa frase

D. Cassany: *La cocina de la escritura*, p. 83.

Parágrafos equilibrados

Parágrafos cunha extensión desequilibrada

Recoméndase redactar parágrafos que conteñan entre tres e oito frases e non máis de dúas centas palabras porque:

- Facilitan a lectura creando máis espazos en branco.
- Son máis doados de entender.
- Permiten agregar títulos con facilidade.

● O texto expositivo

Un texto expositivo faise co obxectivo principal presentar unha información, explicar un concepto, describir un proceso ou clarear unha idea de forma obxectiva.

- Unha oración temática expresa a idea central.
- As oracións secundarias desenvolven a idea principal e achegan información adicional.
- Evítase recoller opinións persoais e xuízos de valor.

Oración temática ou principal **(1)**

Oracións secundarias **(2)**
(3) (4) (5)

Datos obxectivos

(1) O sistema solar é o conxunto de corpos celestes na galaxia chamada Vía Láctea, que desenvolven os seus movementos arredor do Sol. **(2)** O sistema solar está composto por unha estrela central, o Sol, e oito planetas que xiran arredor dela en órbitas case circulares. **(3)** Mercurio, Venus, Terra e Marte son planetas terrestres, formados sobre todo por rochas e metais. **(4)** Xúpiter, Saturno, Urano e Neptuno son os planetas xigantes, compostos principalmente por hidróxeno e helio. **(5)** Ademais dos planetas, o sistema solar tamén inclúe asteroides, cometas, satélites e po espacial.

Nos textos administrativos, é habitual combinar uns parágrafos e textos expositivos con outros argumentativos.

K. O texto argumentativo

III. COMO REDACTO

Un texto argumentativo faise co obxectivo principal presentar e defender unha idea ou unha postura sobre un tema específico.

- Unha tese clara expresa a posición do autor sobre o tema na oración principal.
- Os argumentos deben ser sólidos e estar apoiados pola evidencia ou con exemplos.
- Tamén se poden utilizar contraargumentos para anticipar posibles obxeccións.
- A conclusión reforza a idea principal e conecta co argumento xeral.

Tese expresada pola oración principal

Argumentos

Conclusión

O cambio climático é un dos problemas máis urxentes que ten o mundo na actualidade. O cambio climático consiste no aumento a longo prazo da temperatura global media, causado sobre todo pola emisión de gases de efecto invernadoiro á atmosfera procedentes da combustión de combustibles fósiles.

Os efectos do cambio climático xa se están a sentir en todo o mundo, en forma de eventos climáticos máis extremos, como ondas de calor, secas, inundacións e tormentas. O cambio climático tamén está causando que suba o nivel do mar, o que ameaza as comunidades costeiras, a acidificación dos océanos polo aumento da cantidade de dióxido de carbono na atmosfera e a extinción de moitas especies de plantas e animais.

Se non tomamos medidas para frear o cambio climático, as consecuencias serán graves: aumentarán os desastres naturais, seguirá habendo fame negra e migracións masivas debido á escaseza de auga e á perda dos cultivos. É imprescindible que entre todos, reduzamos as emisións de gases de efecto invernadoiro, substituíamos os combustibles fósiles por enerxías renovables, protexamos os bosques e cambiemos os nosos hábitos de consumo.

Nos textos argumentativos, adoitan utilizarse explicacións ou aclaracións para apoiar os argumentos.

IV. Que reviso

CONSELLOS PARA ESCRIBIR CLARO

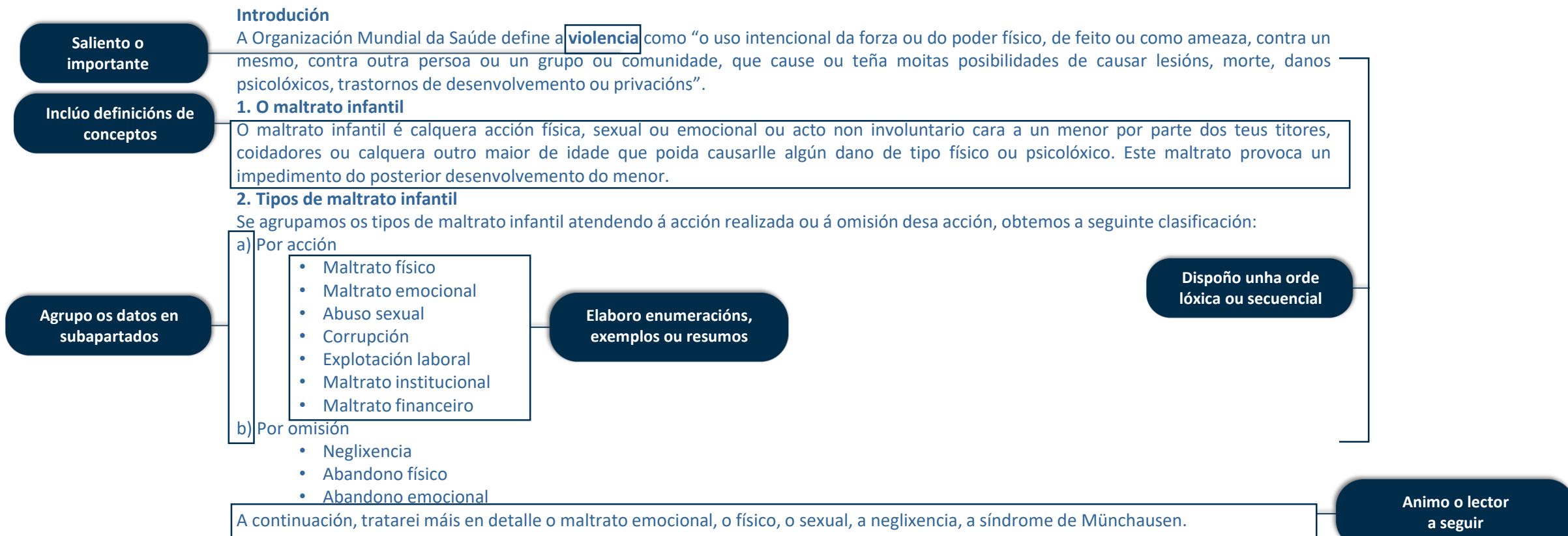
Escribe. Reescribe. Cando non esteas escribindo, le. Non coñezo atallos.

Larry L. King

- A** O texto principal
- B** A información complementaria
- C** Texto claro e ordenado
- D** Como conectar as ideas
- E** Verbos activos
- F** Verbos nominalizados
- G** Verbos correctos
- H** A puntuación
- I** As referencias
- K** A concordancia
- L** Estilo positivo
- M** Linguaxe inclusiva: que usar
- N** Linguaxe inclusiva: que evitar

A. O texto principal

Asegúrome de que o texto principal recolla todos os aspectos e matices necesarios para transmitir a información de forma correcta.

B. A información complementaria

Valoro se é posible cambiar unha parte do texto por cadros, gráficos ou imaxes.

Que inclúe a información complementaria?

- **Índice:** recolle o contido do texto, as súas partes e subdivisións tal cal aparecen logo, xunto coa páxina na que empeza cada unha.
- **Notas e observacións fóra do texto:** utilízaoas para trasladar comentarios, referencias bibliográficas e outras anotacións.
- **Anexos:** conteñen información que non me interesa colocar no texto principal, como glosarios, cadros estatísticos, índices e outras compilacións extensas.
- **Elementos visuais:** boto man deles para axilizar a consulta transformando partes do texto complexas porque, en ocasións, as imaxes valen máis que as palabras.

Índice

ÍNDICE

Introdución

1. O maltrato infantil

2. Tipos de maltrato infantil

2.1 Maltrato físico

2.2 Maltrato psicológico

2.3 Abuso sexual

2.4 Neglixencia

2.5 Síndrome de Münchausen

2.6 Maltrato institucional

3. Indicios de maltrato infantil

4. Consecuencias do maltrato infantil

5. Prevención do maltrato infantil

Conclusións

Notas

Bibliografía

Anexos

Anexos

Notas e observacións fóra do texto

C. Texto claro e ordenado

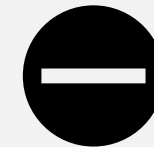
O escrito ha de ser correcto, coherente e cohesionado.

Identifico os grandes temas que vou tratar?

- Información suficiente.
- Distribución das partes equilibrada.
- Tipo de texto adecuado á situación.
- Saliento aqueles aspectos que merecen atención.
- Esperto o interese da persoa lectora.

Inclúo en cada parte todas as subideas relacionadas con ela?

- Os datos están ben agrupados por apartados.
- A exposición dos elementos é variada.
- Coloco cada apartado seguindo unha orde lóxica ou secuencial.
- Elaboro enumeracións e exemplos cando fai falta.
- Inclúo glosarios de apoio para definir os termos pouco comúns.

Que NON debo facer?

- Empezar a redactar sen unha idea clara do tema.
- Incluír ideas escuras ou incompletas.
- Conservar información irrelevante.
- Cortar e pegar directamente de Internet.
- Reaproveitar textos de diferentes fontes sen adaptalos.

D. Como conectar as ideas

Ligo ben as distintas partes do texto para reforzar a unidade do discurso e redactar de forma máis fluída, organizada e coherente.

SERVEN PARA	TIPOS	EXEMPLOS
Organizar	Marcan a orde	<i>en primeiro lugar, en segundo lugar, primeiro, segundo, para empezar, logo, despois</i>
	Distinguen elementos	<i>dunha banda, doutra banda, por unha parte, por outra parte</i>
	Agregan elementos conectados co anterior	<i>ademais, así mesmo, a seguir, mesmo, é máis, a maiores</i>
Reformular	Introducen un asunto novo	<i>en canto a, en relación con, con respecto a, acerca de, sobre</i>
	Fan énfase, reformulan ou explican	<i>é dicir, ou sexa, noutras palabras, como xa se dixo</i>
	Detallan algo	<i>por exemplo, en particular</i>
Contrastar	Indicar oposición	<i>en cambio, en troques, ora ben, non obstante, pola contra</i>
	Indican obxección	<i>aínda que, se ben, malia, a pesar de que, porén, así e todo</i>
Matizar	Indican causa	<i>a causa de, como, grazas a, co gallo de</i>
	Indican consecuencia	<i>en consecuencia, polo tanto, por iso, por conseguinte, de aí que</i>
	Indican condición	<i>sempre que, sempre e cando, en caso de, con tal de que</i>
Recapitular	Resumen	<i>en resumo, en síntese, en poucas palabras, en definitiva, en suma</i>
	Rematan	<i>en conclusión, para concluír, para rematar, finalmente, por fin</i>

E. Verbos activos

IV. QUE REVISO

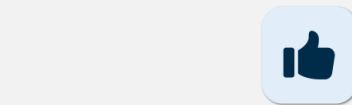
Os verbos activos e fortes fan as frases máis atractivas porque expresan con maior precisión o que sucede ou o estado das cousas.

Emprego verbos en voz activa

Onte foron queimados varios contedores
diante do porto.

A acusada foi interrogada polo fiscal.

Onte queimáronse varios contedores diante
do porto.

O fiscal interrogou a acusada.

Cambio verbos xerais por outros máis precisos

ter un cargo → desempeñar un cargo
poñer atención → prestar atención
dicir unas ideas → expresar unas ideas
dar problemas → ocasionar problemas
estar en contra de algo → opoñerse a algo
facer un informe → elaborar un informe

Propónse cambiar os **participios pasados** por verbos en presente de indicativo cando o que segue pasa a ser suxeito da oración:

O procedemento tramitarase nos termos previstos neste artigo.

O procedemento tramitarase nos termos que prevé este artigo.

F. Verbos nominalizados

Para facer o texto máis comprensible, prescindo dos nomes verbais empregados no sitio de verbos.

Cambio substantivos que describen unha acción por verbos

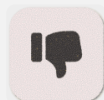

O consello de administración é responsable da revisión dos proxectos presentados.

O consello de administración é responsable de revisar os proxectos presentados.

Busco coherencia expresiva

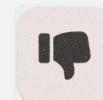

Son funcións deste equipo de auditoría a coordinación das actuacións cofinanciadas polo Feder; a revisión dos informes emitidos; e analizar os resultados das auditorías do FSE.

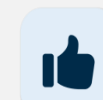

Son funcións deste equipo de auditoría coordinar as actuacións cofinanciadas polo Feder; revisar os informes emitidos; e analizar os resultados das auditorías do FSE.

Evito xiros pouco entendibles

Elaboramos esta proposta no convencemento de que sería eficaz.

Elaboramos esta proposta convencidos de que sería eficaz.

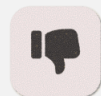
G. Verbos correctos

O xerundio expresa unha acción anterior ou simultánea á acción que expresa o verbo da oración principal.

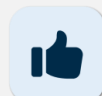
Xerundios incorrectos

XERUNDIO DE POSTERIORIDADE

A acción expresada polo xerundio ocorre despois da acción expresada polo verbo principal

Xantou axiña saíndo logo a fume de carozo.

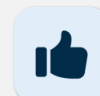
Xantou axiña e logo saíu a fume de carozo

XERUNDIO ESPECIFICATIVO

Úsase no lugar dun adxectivo para modificar ou especificar un substantivo

Decreto regulando as explotacións gandeiras.

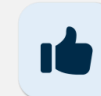
Decreto que regula / polo que se regulan as explotacións gandeiras.

XERUNDIO PARTITIVO

O xerundio precisa algo dun subconxunto relacionado co conxunto expresado antes

París ten moitos museos, sendo o Louvre o máis famoso.

París ten moitos museos, o máis famoso dos cales é o Louvre.

O xerundio “xornalístico”: é habitual empregar o xerundio de posterioridade para resumir noticias en titulares ou para describir accións rápidas e consecutivas:

*A tenista gañou o partido, clasificándose para a final.
Caneou a cinco rivais, marcando un gol desde a frontal da área.*

H. A puntuación

IV. QUE REVISO

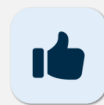
A puntuación é un recurso fundamental para expresar a mensaxe con precisión.

Cando non preciso coma

Entre suxeito e predicado

Esta orde, regula a organización e funcionamento dos institutos de formación secundaria.

Esta orde regula a organización e funcionamento dos institutos de formación secundaria.

Entre o verbo e algún complemento

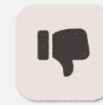

Como, caldo.
Viaxou, a París.

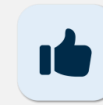

Como caldo.
Viaxou a París.

Perante un guión ou unha paréntese, mais si despois deles

Cando acabou de traballar, (arredor da noitiña) estaba rendido.

Cando acabou de traballar (arredor da noitiña), estaba rendido.

Coma e significado

- **Preciso comas para explicar algo:** *Os requisitos, que están recollidos na norma, son obrigatorios* → Todos os requisitos están recollidos na norma e todos son obrigatorios.
- **Non preciso comas para especificar algo:** *Os requisitos que están recollidos na norma son obrigatorios* → Son obrigatorios os requisitos que están recollidos na norma.

As referencias

Son as relacións que se establecen dentro do texto con elementos anteriores para evitar repetilos. En ocasións, algunhas destas alusións préstanse a confusión e cómpre cambialas ou suprimilas.

Nomeo de novo o referente

As denominacións «Pobra» e «Corenza» xa están documentadas en textos medievais, o que ratifica o argumento de que aguelas responden a unha realidade lingüística, histórica e tradicional.

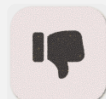
O artigo 9 do Regulamento (UE) 2024/1739 do Consello, do 24 de xuño de 2024, establece que os estados membros determinarán as sancións que deben aplicarse nos supostos de infraccións das disposicións contidas nel.

As denominacións «Pobra» e «Corenza» xa están documentadas en textos medievais, o que ratifica o argumento de que estas denominacións responden a unha realidade lingüística, histórica e tradicional.

O artigo 9 do Regulamento (UE) 2024/1739 do Consello, do 24 de xuño de 2024, establece que os estados membros determinarán as sancións que deben aplicarse nos supostos de infraccións das disposicións que contén este regulamento.

Suprimo os elementos innecesarios

As adaptacións da Lei orgánica 4/2015, do 30 de marzo, de protección da seguridade cidadá, leváronse a cabo a través de modificacións expresas desta, correccións ou derogacións recollidas nela.

As adaptacións da Lei orgánica 4/2015, do 30 de marzo, de protección da seguridade cidadá, leváronse a cabo a través de modificacións expresas $\emptyset$, correccións ou derogacións recollidas nesta lei.

K. A concordancia

A concordancia lingüística é a relación de correspondencia gramatical entre diferentes elementos dunha oración. Proporciona coherencia e claridade ao discurso e facilita a comprensión.

- **Dous substantivos de distinto xénero** concordan en masculino plural cos seus determinantes e modificadores:

Chegaron el e ela xuntos.

Tiña a perna e o brazo rotos.

Agás que os determinantes ou modificadores se refiran só a un dos substantivos:

Comprei libros e froitas frescas.

- **Sintagmas compostos por dous substantivos**

- ✓ Concordan ambos cando se escriben separados: *porcos teixos, allos porros.*
- ✓ Concorda só o primeiro cando o segundo funciona como modificador del: *vagóns cama, horas punta.*
- ✓ Ou cando van unidos por unha preposición: *estrelas de mar, cabalos do demo*
- ✓ Concorda só o último cando os dous substantivos se escriben xuntos: *varias compravendas, dous sacapuntas*

- Un **suxeito plural precedido dun cuantificador singular** (*maioría, resto, infinidade...*) coa preposición *de* admite un verbo en singular ou en plural:

A maioría dos solicitantes foi admitida.

A maioría dos solicitantes foron admitidos.

L. Estilo positivo

IV. QUE REVISO

A mensaxe máis negativa pódese transformar en estilo ou en palabras positivas que achegan máis forza expresiva e claridade.

As palabras e expresións positivas non molestan nin resultan ameazantes

Xamais se aceptarán solicitudes fóra do prazo establecido..

Esta proposta de proxecto non ten ningún sentido.

Só se aceptarán solicitudes dentro do prazo establecido.

Propoño analizar outras opcións antes de avanzar no proxecto.

A redacción en positivo transmite vontade de axudar e satisfacer

Non se puido notificar a interesada en prazo e, en consecuencia, denegóuselle a axuda que solicitara.

Este proxecto non acaba nunca.

Ante a imposibilidade de notificar a interesada en prazo, denegóuselle a axuda que solicitara.

Entre todo o equipo, daráselle un novo pulo ao proxecto para rematalo a tempo.

Enfoco o texto no que se pode ou no que se debe facer

O prazo de resolución non superará os tres meses.

Nunca chegas puntual ao traballo.

O prazo de resolución será de tres meses.

Gustaríame que chegaras cando é debido para aproveitar todo o tempo de traballo.

Transmito motivación e compromiso

Non cometas erros no informe.

Non teño tempo para facer o informe.

Presta atención aos detalles para facer un informe preciso.

Teño que buscar tempo para facer o informe.

M. Linguaxe inclusiva: que usar

IV. QUE REVISO

A ONU entende por “linguaxe inclusiva no tocante ao xénero” o xeito de expresarse oralmente ou por escrito sen discriminar a un sexo, xénero social ou identidade de xénero en particular e sen perpetuar estereotipos de xénero.

Que debo usar?

- Emprego unha linguaxe inclusiva e poño en feminino os nomes de profesións, cando sexa preciso.

 xuíza, médica, concelleira, abogada, cirurxiá

- Prefiro substantivos xenéricos e colectivos: *cidadanía* no sitio de *cidadáns*.
- Prefiro substantivos de xénero común: *docente* no sitio de *mestre*.
- Prefiro substantivos ou epicenos: *persoa, vítima*.
- Omito os determinantes cando non son estritamente necesarios:

 Poderán optar ao concurso ~~es~~ profesionais con experiencia.

- Utilizo formas non persoais dos verbos para evitar un suxeito persoal en masculino:

 O interesado debe seguir os trámites regulamentarios antes de resolver.

 Cómpre seguir os trámites regulamentarios antes de resolver.

N. Linguaxe inclusiva: que evitar

Os recursos para acadar unha linguaxe inclusiva non deben sobrecargar nin entorpecer a mensaxe que quero transmitir.

Que debo evitar

- Redactar sempre en masculino os nomes referidos a persoas:

Os profesores recibirán os pais dos novos alumnos hoxe de cinco a seis da tarde.

- Duplicar constantemente os xéneros gramaticais no corpo do texto. Non obstante, podo usar as formas dobres ou abreviadas con barras ao comezo ou ao final de certos formularios e documentos protocolarios ou ao principio da frase:

alumnos e alumnas, profesores e profesoras...

nenos e nenas, titores e titoras, pais e nais...

Como transcribir os dous xéneros

- Formas completas: *estimada señora, estimado señor; ministro/ministra.*
- Formas abreviadas:
  - Cando o feminino se expresa cun *-a* final que substitúe *-a* terminación o final do masculino: *conselleiro/a.*
  - Cando o feminino se expresa engadindo *-a* á forma masculina: *profesor/-a.*

V. Escribo para a web

CONSELLOS PARA ESCRIBIR CLARO

Escribir textos en Internet parécese cada vez máis a manter unha conversa oral a través das novas canles de comunicación.

A

Aspectos básicos da escritura web

B

Adapto o estilo do texto

C

Redacto un texto sinxelo e claro

D

Presento de novo os contidos

E

Formateo a páxina

F

Outros recursos multimedia

G

Creo ligazóns efectivas

H

Camiños truncados

A. Aspectos básicos da escritura web

A escritura web presenta algunhas características diferentes da escritura en papel.

 Análise inicial dun texto web	 Proposta de solución
Se non utilizo numeración...	Clasifico os datos en sección numeradas e curtas.
Se os parágrafos son moi extensos...	Reagrupa as ideas en parágrafos distintos.
Se as frases son moi longas...	Reduzo a extensión ou divídoas en frases máis breves.
Se as primeiras liñas son pobres...	Empezo cunha mensaxe atractiva.
Se o texto carece de encabezados...	Boto man de titulares e de recadros laterais.
Se non hai información salientada...	Realzo os conceptos singulares.
Se emprego palabras moi técnicas...	Defínoas, explícoas ou cámbioas por palabras común.
Se o tamaño de letra é moi pequeno...	Uso unha letra máis lexible.

Criterios de inclusión

- **Contido claro, sinxelo e directo:** inclúo o que a xente busca.
- **Información accesible e organizada:** para que a xente atope o que busca.

B. Adapto o estilo do texto

A distribución dos datos aproveitará as prestacións que ofrecen as ferramentas informáticas.

Presentación de solicitudes

1. As solicitudes presentaranse preferiblemente por vía electrónica a través do formulario normalizado (Anexo I *Solicitud*) dispoñible na sede electrónica da Xunta de Galicia <https://sede.xunta.gal>.

A presentación electrónica será obrigatoria para as administracións públicas, as persoas xurídicas, as entidades sen personalidade xurídica e as persoas representantes dunha das anteriores.

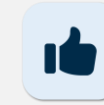
De conformidade co previsto no artigo 68.4 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, se algunha das persoas interesadas obrigadas á presentación electrónica, presenta a súa solicitude será requirida para que a emende a través da súa presentación electrónica. Para estes efectos, considerarase como data de presentación da solicitude aquela en que se realice a emenda.

2. (...).

Escollo o mellor formato

Recollo información útil, práctica e fragmentada

Reviso e actualizo o contido

Axudas

HÓRREOS, CRUCEIROS E PETOS DE ÁNIMAS

Isto é o que vostede precisa para pedir unha axuda:

• **Solicitud:** <https://sede.xunta.gal>

• **Outra documentación:**

- Certificación da entidade local sobre as características do inmovible.
- Copia da escritura de propiedade.
- Proxecto de intervención.
- Documentación xustificativa dos custos necesarios.

• **Prazo de presentación:**

Do 6 de marzo de 2024 ata o 6 de maio de 2024.
(...)

C. Redacto un texto sinxelo e claro

Sigo tres principios básicos: mensaxes curtas, ben dispostas e que destaquen o principal.

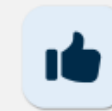
Uso encabezados para identificar o contido dunha ollada

Guía rápida de subvencións para rehabilitar vivendas rurais

Organizo os datos en seccións lóxicas

1. Finalidade
2. Requisitos
3. Procedemento
4. Documentación
5. Etc.

Vou ao gran

Finalidade

Esta convocatoria ten por obxecto incentivar a rehabilitación e renovación de calidade das vivendas e edificios no medio rural de Galicia.
(...)

Saliento e defino o esencial

Rehabilitación de vivenda: conxunto de obras e modificacións realizadas nun inmovible co obxectivo de mellorar as súas condicións e funcionalidade.

Renovación de vivenda: conxunto de reparacións, arranxos sinxelos, actualizacións ou melloras dunha casa, cambiando elementos vellos por outros novos.

Subvención a fondo perdido: axuda financeira que se outorga sem a obriga de devolvela, sempre que se cumpran as condicións establecidas.

D. Presento de novo os contidos

A extensión da páxina e o seu contido irán en consonancia coas necesidades das persoas internautas.

Réxime xurídico da Administración autonómica

Racionalización

[Lei 14/2013, do 26 de decembro...](#)

Esta lei regula a dimensión e estrutura do sector público autonómico para mellorar a xestión e aumentar a eficiencia do gasto neste sector.

Calidade

[Lei 1/2015, do 1 de abril... \[ligazón ao texto da lei\].](#)

Esta lei reconece os dereitos cidadáns nas súas relacións coa Administración autonómica e garante uns servizos públicos de calidade centrados no interese xeral.

(...)

Elaboro titulares atractivos para introducir cadanseu apartado

Achego a información fundamental

Inclúo ligazóns útiles

Réxime xurídico da Administración autonómica

[Lei 5/1997, do 22 de xullo \(...\)](#)

[Decreto lexislativo 1/1999, do 7 de outubro \(...\)](#)

[Lei 16/2010, do 17 de decembro \(...\)](#)

[Lei 14/2013, do 26 de decembro \(...\)](#)

[Lei 1/2015, do 1 de abril \(...\)](#)

[Lei 2/2015, do 29 de abril \(...\)](#)

[Lei 1/2016, do 18 de xaneiro \(...\)](#)

[Decreto lexislativo 1/2008, do 13 de marzo \(...\)](#)

[Lei 4/2019, do 7 de outubro \(...\)](#)

(...)

A extensión da páxina

En Internet, menos é máis: o corpo dunha páxina web non debe superar as 100 palabras.

E. Formateo a páxina

Unha páxina web consta de varias partes, algunha das cales é característica da canle electrónica.

Estrutura da páxina web

- **Cabeceira:** é a parte que ven primeiro as visitas e debe ser clara e accesible para facilitar a navegación. Inclúe o logotipo e o menú de navegación.
- **Corpo:** recolle o contido principal da páxina.
- **Pé:** adoita conter información adicional, como datos de contacto, ligazóns a políticas de privacidade e termos de uso, así como ligazóns a redes sociais.
- **Menú de navegación:** é un compoñente clave que lles permite ás persoas usuarias moverse entre diferentes seccións da páxina. Debe ser intuitivo e fácil de usar.
- **Barra lateral:** é unha parte opcional usada para incluír ligazóns adicionais, publicidade ou vídeos e audios.

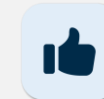

F. Outros recursos multimedia

As infografías, audios e vídeos permiten comunicar mensaxes complexas de xeito áxil e sinxelo.

PERIGO ÚRSIDOS. Grandes mamíferos omnívoros, de pelame denso e cor polo xeral marrón, cun gran sentido do olfacto e do ouvido. Son animais corpulentos e posúen un fociño longo e unhas orellas arredondadas. Poden ser moi perigosos. Non camiñe por esta senda.

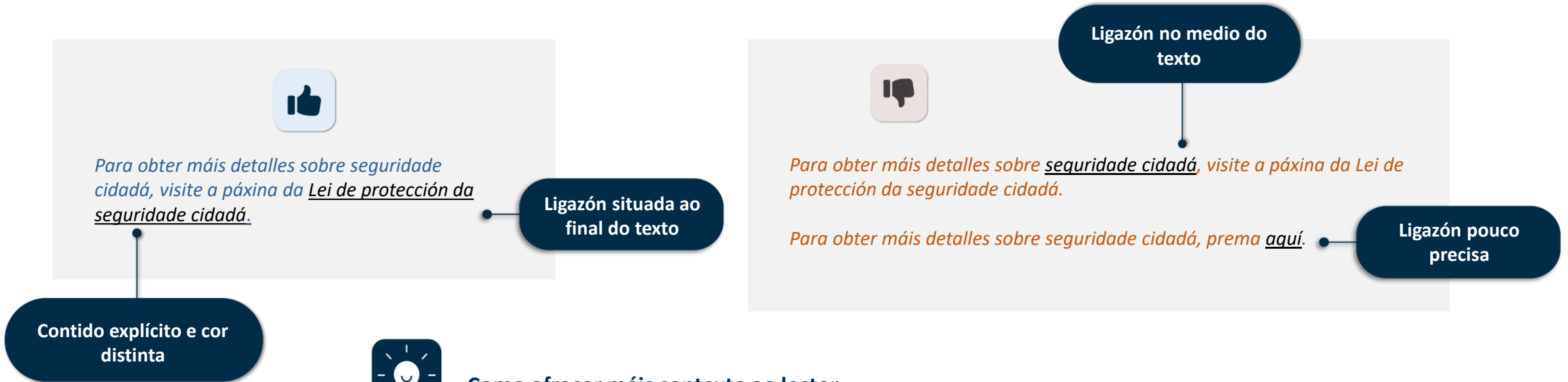

Para que serven os audios e os vídeos

- **Vídeos:** para agregar subtítulos, descrições, resumos visuais e infografías.
- **Audios dixitais:** para ofrecer información complexa de forma rápida e clara.

G. Creo ligazóns efectivas

As ligazóns facilitan o acceso a páxinas web ou a documentos situados fóra do texto.

Como ofrecer máis contexto ao lector

Engado un texto descritivo que apareza ao pasar o cursor sobre a ligazón do seguinte xeito:

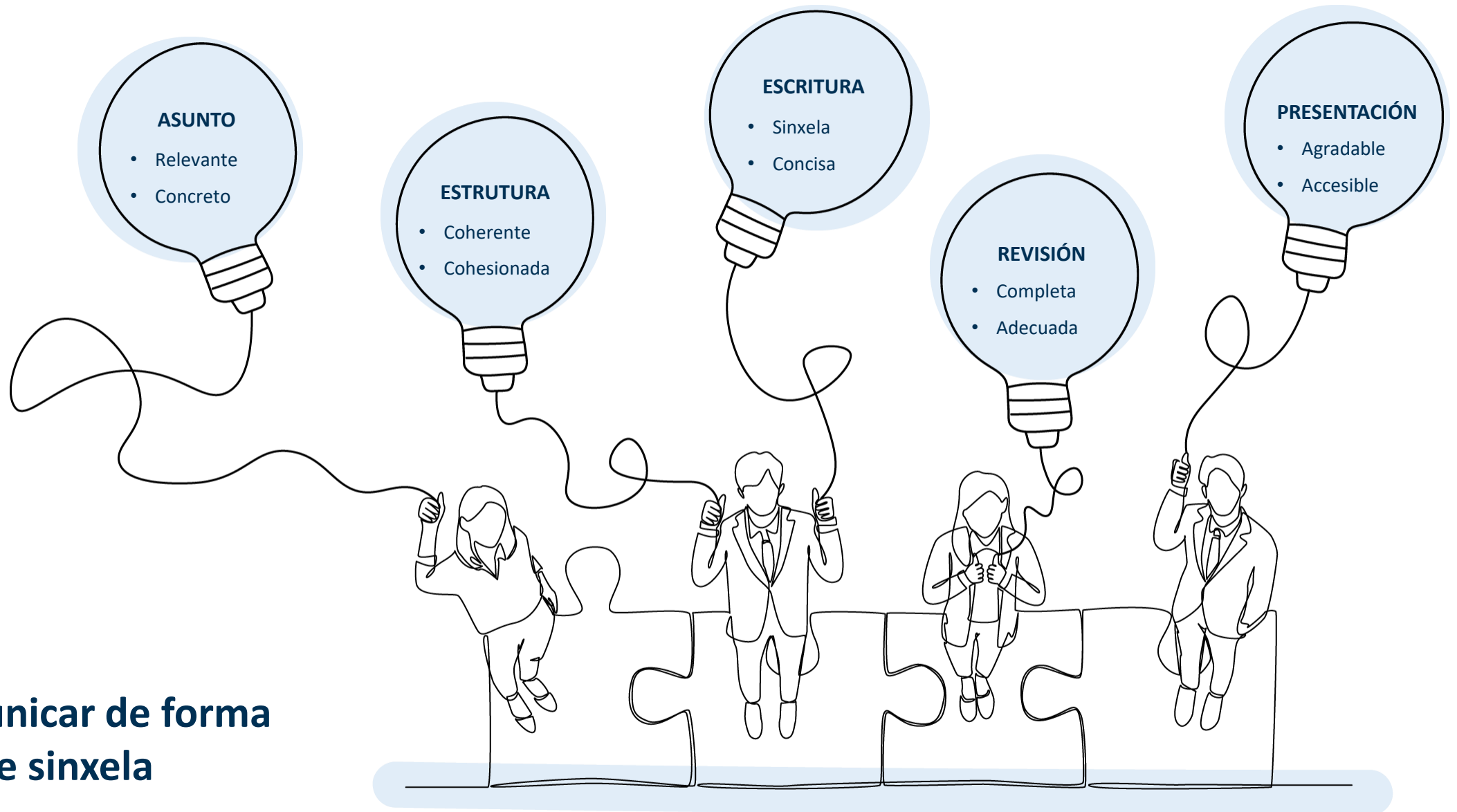
- Busco a opción “Información en pantalla” na parte superior dereita do cadro de diálogo ao inserir unha ligazón.
- Escribo o texto descritivo que quero que apareza cando o punteiro do rato se sitúe sobre a ligazón.

H. Camiños truncados

Algúns recursos tipográficos teñen usos específicos en Internet ou, mesmo, están desaconsellados.

Recursos	Usos específicos ou problemas
Incluír texto subliñado...	Resérvase para sinalar as ligazóns a outra información que está fóra da páxina.
Escribir en letras maiúsculas...	A escritura en maiúsculas emprégase para chamar a atención acerca dalgún aspecto, sobre todo nas redes sociais.
Abusar da letra grosa...	Resérvase para algúns titulares e mais para salientar os conceptos centrais dentro do texto.
Acumular demasiados datos...	Dificulta a lectura do texto.
Sobrecargar un texto de formatos pdf...	Ralentiza ou impide consultar a información adxunta.
Incluír ligazóns defectuosas...	Frustra a persoa usuaria e anímaa a abandonar a páxina.

Comunicar de forma clara e sinxela